

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра філософії

Затверджено

На засіданні кафедри філософії
Факультету філософського
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08. 2022 р.)

Завідувач

кафедри

**Силabus з навчальної дисципліни «ФІЛОСОФІЯ»,
що викладається в межах ОПП освітньої програми першого
бакалаврського рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності
101 – екологія**

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Філософія
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Дорошенка, 41, Грушевського, 4
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 – Природничі науки, 101 – Екологія
Викладачі дисципліни	Наконечний Андрій Романович, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії
Контактна інформація викладачів	arnakon@ukr.net , andriy.nakonechnyy@lnu.edu.ua тел. (032)-239-4372 (кафедра філософії)
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Facebook. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання щодо напрямів історико-філософської думки, формування філософської культури, мислення, пізнання навколошнього світу, формування принципів філософського осмислення світу за допомогою базових філософських категорій, формування філософськи обґрунтованого світогляду. Також важливе значення маєть знайомство з історичними типами філософії, вивчення різноманітних філософських вчень, шкіл та систем та оволодіння методикою філософських досліджень з допомогою першоджерел класиків філософської думки.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Філософія» є завершальною нормативною дисципліною з спеціальності 101 – екологія, яка викладається в 5 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) і передбачає вивчення основних категорій філософського знання, покликаний забезпечити глибоке засвоєння специфики філософського осягнення дійсності, високу світоглядно-методологічну культуру. В курсі звертається увага на те, що саме необхідно для студентів географічного, біологічного та геологічного факультетів спеціальності «екологія», для формування і розвитку сучасної світоглядно-методичної парадигми, що сьогодні неможливе без філософії як теоретичної основи людського світобачення, без розуміння філософії як життєвого завдання. В програмі враховано національні особливості розвитку філософської думки в Україні. В програму включено першоджерела, в яких ставиться акцент на формування державотворчих концепцій, осмислення прав людини, визначення моральної складової закону тощо. Курс складається з вивчення 8 тем.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Філософія» є ознайомлення студентів із основними напрямами історико-філософської думки, формування філософської культури, мислення, пізнання навколошнього світу та самого себе,

	<p>формування принципів філософського осмислення світу за допомогою базових філософських категорій, формування філософськи обґрунтованого світогляду. Також важливе значення мають знайомство з історичними типами філософії, вивчення різноманітних філософських вчень, шкіл та систем та оволодіння методикою філософських досліджень з допомогою першоджерел класиків філософської думки. Все це сприятиме формуванню цілісного уявлення про розвиток філософської світової думки з акцентуванням на місці та ролі вітчизняного філософування.</p> <p>Нормативна дисципліна «Філософія» орієнтована на вивчення основних етапів розвитку світової філософської думки, вільне володіння категоріальним апаратом, овладіння філософією як відповідним типом та способом мислення, ознайомлення з новітніми течіями філософської думки сучасності. Тому робочою програмою передбачено не лише аудиторну роботу (лекційні та семінарські заняття), а й самостійну роботу студентів з опрацювання філософських першоджерел, підручників, навчальних посібників, додаткових видань (в рекомендованій літературі дається їхній перелік), а також написання рефератів, виконання контрольних робіт, активні виступи на семінарах тощо.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрющенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. К.: Генеза, 1996. 368 с. 2. Вільчинський Ю.М., Скринник М.А та ін. Розвиток філософської думки в Україні. Навч. посібник. К., 1994. 268 с. 3. Горський В. Історія української філософії. К.: Наук. думка, 2001. 375 с. 4. Кондзюлка В. Нариси історії античної філософії. Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 1993. 259 с. 5. Кондзюлка В. Історія середньовічної філософії. Львів: Світ, 2001. 320 с. 6. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. Мюнхен-Львів: УВУ, 1995. 164 с. 7. Пащук А. Нариси з історії філософії середніх віків. К.: Вид. дім "Ін Юрі", 2007. 712 с. 8. Скотний В. Філософія: історичний і систематичний курс. К.: Знання України, 2005. 576 с. 9. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. К.: Книга, 2005. 528 с. 10. Ярошовець В. Історія філософії: від структурализму до постмодернізму. К.: Знання України, 2004. 214 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аристотель. Політика. К.: Основи, 2000. 239 с. 2. Братко-Кутинський О. Феномен України. К.: Вечірній Київ, 1996. 301 с. Т.1. 285 с. 3. Вернадський В. Вибрані праці. К.: Наук. думка, 2005. 301 с. 4. Гадемер Г.-Г. Істина і метод. Основи філософської герменевтики. К.: Юніверс, 2000. Т.1. 464 с.; Т.2. 478 с. 5. Гіденс Е. Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя. К.: Альтерпрес, 2004. 100 с. 6. Гор А. Земля у рівновазі. Екологія і людський дух. К.: Інтелсфера, 2001. 393 с. 7. Гуссерль Е. Декартові розмірковування. Розмірковування перше // Генеза: Філософські студії, 1998. С. 79–96.

8. Декарт Р. Міркування про метод. К.: Таїдем, 2001. 102 с.
9. Декарт Р. Метафізичні розмисли. К.: Юніверс, 2000. 304 с.
10. Джемс В. Прагматизм. К.: Альтернативи, 2000. 143 с.
11. Донцов Д. Націоналізм. Лондон: Українська вид-ча спілка; Торонто: Ліга визволення України, 1996. 363 с.
12. Донцов Д. Дух нашої давнини. – Прага: Вид-во Ю. Тишченка, 1944. 372 с.
13. Іларіон Київський. Слово про Закон і Благодать // Історія філософії України. Хрестоматія. К.: Либідь, 1993. С. 6–22.
14. Історія української філософії: Хрестоматія. Львів, 2004. 354 с.
15. Кайку М. Візії: як наука змінить ХХІ сторіччя. Львів: Літопис, 2004. 544 с.
16. Кант І. Критика чистого розуму. К.: Юніверс, 2000. 504 с.
17. Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова // Вісник Львівського університету. Серія: філософські науки. Львів, 2008. № 11. С. 7–14.
18. Кримський С. Запити філософських смыслів. К.: ПАРАПАН, 2003. 240 с.
19. Леві-Стросс К. Первісне мислення. К.: Український центр духовної культури, 2000. 324 с.
20. Лок Дж. Два трактати про врядування. К.: Основи, 2001. 265 с.
21. Масуда Й. Комп'ютопія // Філос. і соціол. думка, 1993. №6. С. 36–50.
22. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу. К.: Обереги, 1992. 424 с.
23. Ніцше Ф. Так казав Заратустра; Жадання влади. К.: Основи, 1993. 415 с.
24. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології К.: Обереги, 2003. 144 с.
25. Огородник І., Русин М. Українська філософія в іменах. К.: Либідь, 1997. 327 с.
26. Платон. Держава. К.: Основи, 2005. 255 с.
27. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. К.: Основи, 1994. Т.2. 494 с.
28. Попович М. Національна ідея і соціальні трансформації в Україні. К., 2005. 328 с.
29. Потебня О. Естетика і поетика слова. К.: Мистецтво, 1985. 302 с.
30. Потебня О. Мова, національність, денационалізація. Нью-Йорк: УВАН США, 1992. 155 с.
31. Ружмон Д. Європа у грі. Шанс Європи. Відкритий лист до європейців. Львів, 1998. 277 с.
32. Святій Августин. Сповідь. К.: Основи, 1999. 319 с.
33. Семенюк Е.П. Філософські засади сталого розвитку. Навч. посібник. Львів, 2002. 200 с.
34. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки. Львів: Світ, 2006. 152 с.
35. Сенека. Моральні листи до Луцілія. К.: Основи, 1999. 603 с.
36. Сковорода Г. Пізнай в собі людину. Львів: Світ, 1995. 528 с.
37. Скринник М. Наративні практики української ідентичності. Львів: Каменяр, 2007. 367 с.
38. Татаркевич В. Історія філософії: Антична і середньовічна філософія. К.: Свічадо, 1997. Т.1. 456 с.
39. Фермеерс Е. Очі панди. Філософське есе про довкілля. Львів: Стрім, 2000. 65 с.

	40. Франко І. Поза межами можливого / Франко І. Зібр. творів: У 50 т. К.: Наук. думка, 1986. Т.45. С.276–285. 41. Франко І. Що таке поступ? / Франко І. Зібр. творів: У 50 т. К.: Наук. думка, 1986. Т.45. 42. Фрідмен Т. Лексус і оливкове дерево. Львів, 2002. 625 с. 43. Фуко М. Що таке автор?// Антологія світової літературно- критичної думки ХХ ст. Львів, 1996. С. 442–457. 44. Фукуяма Ф. Великий крах. Людська природа і відновлення соціального порядку. Львів:Кальварія, 2005.380с. 45. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. Мюнхен-Львів, 1994. 175 с.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p><u>Загальні компетентності:</u> К3-12 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>К3-13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p><u>Спеціальні фахові компетентності:</u> КС-2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.</p> <p>КС-3. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів природничих, математичних та соціально-економічних наук.</p> <p><u>Програмні результати навчання:</u> ПР-03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.</p> <p>ПР-19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.</p> <p>ПР-24- Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ПР-25 - Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовували різні види та форми рухової активності для ведення здорового спопобу життя</p> <p>Після завершення курсу студент буде: - Знати: - предмет філософії, його місце в системі гуманітарних наук; - основні течії філософії та історію їх виникнення, її місце й роль у житті суспільства й людини; - зміст та функції філософії у суспільстві;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - основні філософські категорії та парадигму їх сучасного використання; - головні світоглядно-філософські проблеми сьогодення; - історію розвитку філософської думки на Україні; - місце філософії в самопізнанні людини; - структуру та історичні типи світогляду (міфологічний, релігійний, науковий та філософський); - роль філософії в системі духовної культури людства. <p>- Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - працювати з філософською літературою (книгами, словниками та іншими джерелами інформації); - логічно мислити, послідовно та аргументовано розвивати свою думку, відрізняти істотне від другорядного; - застосовувати філософський категоріальний апарат в процесі прийняття рішень та визначення оптимальних шляхів їх ефективної реалізації; - формулювати на теоретичному рівні світоглядні проблеми та здійснювати пошук шляхів їх розв'язання; - свідомо використовувати гносеологічні моделі у фаховому пізнанні; - свідомо застосовувати філософську методологію інтерпретації у фаховій діяльності; - аналізувати та розуміти значення своєї фахової діяльності для національного відродження України; - бачити перспективи культуро-цивілізаційного поступу України.
Ключові слова	Світогляд, космоцентрізм, теоцентрізм, антропоцентрізм, дуалізм, монотеїзм, політеїзм, пантеїзм, соціальна дія, глобалізація, сталий розвиток, детермінізм, істина, індукція, дедукція, емпіризм, раціоналізм, буття, пізнання, суспільство, людина
Формат курсу	<p>Очний</p> <p><i>Очна (денна) форма</i> навчання передбачає постійний особистий контакт науково-педагогічного працівника і студента, що забезпечує надбання глибоких системних знань, стійких умінь. Студенти денної форми навчання зобов'язані відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом та своєчасно виконувати навчальні завдання згідно з робочою програмою.</p>
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Подано нижче у табличній формі схема курсу «Філософія» ¹
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру, комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України, всесвітньої історії, етики, культурології
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Словесні: лекція, бесіда (вступна повідомлююча, репродуктивна, евристична), художня розповідь, пояснення тощо.</p> <p>Наочні: демонстрація, ілюстрація.</p> <p>Практичні: вправи, практичні роботи, дослідні роботи, практики тощо.</p>
Необхідне обладнання	Для вивчення курсу достатньо володіти загально вживаними програмами такими як Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point

<p>Критерії оцінювання (окрім для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Розподіл балів, що присвоюється студентам</p> <p>Оцінювання знань студента здійснюється за 100-балльною шкалою</p> <ul style="list-style-type: none"> • максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується іспитом, становить: за поточну успішність – 50 балів, на іспиті – 50 балів. • при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами. • Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни „Філософія” оцінюється за п'ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок. Одержану суму середніх арифметичних множимо на коефіцієнт 5. За семестр студент набирає до 50 балів (та додатково 10 балів за самостійну роботу). • Бали за аудиторну роботу не відпрацьовуються у разі пропусків без поважної причини. Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме відповідний поточний контроль – 0 балів. • Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: <ul style="list-style-type: none"> – виступ з основного питання – усна доповідь – доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ – участь у дискусіях – аналіз джерельної і монографічної літератури – письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи) – реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог) <p>Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.</p>
--	---

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка в балах</i>	<i>За національною шкалою</i>		
		<i>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого іспиту</i>		<i>Iспит</i>
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	

Поточний контроль здійснюється в межах 0-5 балів (де «0» - це «не готовий», або студент відмовився відповісти.)

	<p>Оцінювання та вимоги за курсом відповідають «Положенню про дотримання академічної доброчесності».</p>
Питання до екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Світогляд як духовно-практичний феномен. Структура та види світогляду 2. Історичні типи світогляду: міфологія і релігія 3. Філософія як теоретичний світогляд. Відмінні риси міфології та філософії 4. Предмет та особливості філософії. Функції філософії 5. Філософія і наука 6. Основні розділи філософії 7. Поняття „античної філософії”. Етапи її розвитку та загальні особливості 8. Зародження філософії в Стародавній Греції. Філософські ідеї мілетської школи 9. Філософія елейської та піфагорійської шкіл 10. Філософія софістів 11. Етичний раціоналізм Сократа. 12. Філософія Платона. Проблема пізнання та вчення про ідеї 13. Вчення Платона про державу. 14. Філософське вчення Арістотеля. Вчення про матерію та форму 15. Соціально-політичні погляди Арістотеля. 16. Логіка Арістотеля 17. Особливості середньовічної філософії. Апологетика 18. Патристика. Філософська теологія Августина. 19. Схоластика. Філософія Томи Аквінського. 20. Європейський гуманізм Відродження 21. Натурфілософія Ренесансу та її головні риси. Філософія Дж. Бруно 22. Філософія Нового часу та її головні риси в контексті наукової революції XVII ст. 23. Три можливі шляхи пізнання у філософії Ф. Бекона. 24. Вчення про метод та „примари“ людського розуму у філософії Ф.Бекона 25. Раціоналістичний метод у філософії Р.Декарта. 26. Особливості сучасної філософії Заходу XIX-XX ст. 27. Іrrаціоналізм філософських поглядів Ф.Ніцше 28. Психоаналіз З.Фройда 29. Філософія прагматизму 30. Українська філософська думка: передумови виникнення, основні етапи та загальні особливості 31. Філософське мислення доби Київської Русі 32. Філософія Г.Сковороди 33. Філософія в Києво-Могилянській академії 34. Філософські погляди І.Франка. „Що таке поступ?“ 35. Вчення про ноосферу В.Вернадського 36. Філософський зміст проблеми буття: особливості розуміння поняття “світ” 37. Уявлення про буття в історії філософії. 38. Основні форми буття

	39. Субстанція і матерія як філософські категорії. 40. Види і структурні рівні матерії. Форми руху матерії 41. Простір і час як форми існування матерії 42. Загальні уявлення про теорію пізнання, її предмет і метод 43. Проблема пізнання в історико-філософському контексті 44. Основні форми чуттєвого та раціонального пізнання 45. Інтуїція: особливості та умови формування 46. Істина та її критерії. Види істин 47. Структура та основні форми наукового пізнання 48. Поняття „суспільство”. Основні сфери суспільного життя 49. Соціальні інститути у структурі суспільства 50. Рушійні сили розвитку суспільства 51. Основні етапи взаємодії людини і природи 52. Концепція сталого розвитку людства 53. „Географічне середовище” та „географічний детермінізм” 54. Глобалізація як феномен сучасної цивілізації: історія та сучасність 55. Людина як предмет філософського осмислення. Проблема людини в історії філософської думки 56. Проблема походження людини 57. Суттєві характеристики людини 58. Єдність природного та соціального в людині 59. Індивід, індивідуальність, особа, особистість 60. Типи особи
Опитування	Опитування студентів проводиться в усній формі, у формі бесіди.

Тиж. / дата / гол.-	Тема, шлан, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
I тиж. 2 год.	Тема 1. Світогляд як духовно-практичний феномен Поняття та структура світогляду. Види та рівні світогляду Історичні типи світогляду: міфологія та релігія	Лекція	1. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ексіз Української міфології. К.: Обереги, 2003. 144 с. 2. Рижак Л. В. Філософія : підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 650 с. 3. Потебня О. Мова, національність, денационалізація: Стагрі і фрагменти. – Нью-Йорк: УВАН США, 1992. – 155 с. 4. Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – С. 35–56. 5. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – Мюнхен-Львів: УВУ, 1994. – 175 с. 4.М.К.	1. Поняття і структура світогляду. Види світогляду 2. Як співвідносяться між собою філософія та світогляд? Чи кожна філософія є світоглядом? Чи завжди світогляд є певною філософією?	
II тиж. 2 год.	Тема 1. Світогляд як духовно-практичний феномен Поняття та структура світогляду. Види та рівні світогляду Історичні типи світогляду: міфологія та релігія	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	1. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ексіз Української міфології. К.: Обереги, 2003. 144 с. 2. Рижак Л. В. Філософія : підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 650 с. 3. Потебня О. Мова, національність, денационалізація: Стагрі і фрагменти. – Нью-Йорк: УВАН США, 1992. – 155 с. 4. Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – С. 35–56. 5. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – Мюнхен-Львів: УВУ, 1994. – 175 с. 4.М.К.	1. Риси міфології 2. Особливості міфологічного релігійного світогляду. Відмінні риси міфології та релігії 4 год.	

III тиж. 2 роа.	Тема 2. Предмет і проблематика філософії Предмет та особливості філософії Філософія і наука Функції філософії Розділи філософії	Лекція <ol style="list-style-type: none"> Олександр Кульчицький. Визначення поняття філософії, її предмет, методи та значення // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 3–22. Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова // Вісник Львівського університету Серія: філософські науки. – Львів, 2008. – № 11. – с. 7–14. // Режим доступу http://old.filos.lnu.edu.ua/Visnuk/2008_11/1.pdf Після філософії: кінець чи трансформація? – К.: Четверта хвиля, 2000. – 431 с. Беньє Ж.-М. Роздуми про мудрість / Ж.-М. Бунье. – К.: Ніка-Центр, 2003. – 168 с. 	1. Предмет та особливості філософії. Що таке «філософія»? 2. Розкрити джерела та особливості філософського знання.
IV тиж. 2 роа.	Тема 2. Предмет і проблематика філософії Предмет та особливості філософії Філософія і наука Функції філософії Розділи філософії	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	1. Функції філософії 2. Філософія і наука. Розкрити відмінні та тотожні риси між філософією та наукою. 3. Основні розділи філософії
V тиж. 2 роа.	Тема 3. Європейська філософська думка: історія і сучасність Антична філософія Філософія Середніх віків та Відродження	Лекція	1. Чим пояснюється тісний зв'язок природознавчих та філософських знань в античний період?

Філософія Нового часу Сучасна філософія Західу XIX-XXІс.	<p>2. Сенека. Виbrane листи // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 93–101.</p> <p>3. Платон. Діалоги. – К., 1996.</p> <p>4. Рашидов С. Афінський поліс як зародок громадянського суспільства // Мультиверсум. Філософський альманах. Вип. 23 – К., 2001. С.51-58.</p> <p>5. Аврелій Августин. Аналіз поняття часу // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 102–123.</p> <p>6. Анатолій Карась. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних інтерпретаціях. К.-Львів, 2003. С.52-103.</p> <p>7. Берtrand Рассел. Історія західної філософії.-К., 1995. С.441-475, 504-540.</p> <p>8. Вільям Джемс. Що таке прагматизм? // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 235–256.</p> <p>9. Фридрих Нішле. Так казав Заратустра // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 305–344.</p> <p>10. Ролик: «Надзадачі» https://www.youtube.com/watch?v=tp7NR21HbU</p> <p><u>The Presocratics: Crash Course History of Science</u> <u>#2</u></p> <p>Переглянути: Фільм «Небезпечний метод» (реж. Кроненберг) Ролик: https://www.youtube.com/watch?v=Uw_2FRJm1Oo</p>
--	--

VI тиж. 2 год.	<p>Тема 3. Європейська філософська думка: історія і сучасність</p> <p>Антична філософія</p> <p>Філософія Середніх віків та Відродження</p> <p>Філософія Нового часу</p> <p>Сучасна філософія Заходу XIX-XXст.</p>	<p>Семінарське заняття.</p> <p>Доловідь, бесіда, обговорення</p> <p>1. Платон. Апологія Сократа // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 64–92.</p> <p>2. Сенека. Вибрани листи // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 93–101.</p> <p>3. Платон. Діалоги. – К., 1996.</p> <p>4. Раштадов С. Афінський поліс як зародок громадянського суспільства // Мультиверсум. Філософський альманах. Вип. 23 – К., 2001. С.51-58.</p> <p>5. Аврелій Августин. Аналіз поняття часу // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 102–123.</p> <p>6. Анатолій Карась. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних інтерпретаціях. К.-Львів, 2003. С.52-103.</p> <p>7. Берtrand Рассел. Історія західної філософії.– К., 1995. С.441-475, 504-540.</p> <p>8. Вільям Джемс. Що таке прагматизм? // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 235–256.</p> <p>9. Фрідріх Ніцше. Так казав Заратустра // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 305–344.</p> <p>10. Ролик «Наглядач»</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=Up7NR2HnbU</p> <p>ThePresocratics: Crash Course History of Science #2</p>
-------------------	--	---

Переглянути:

			Фільм «Небезпечний метод» (реж. Кроненберг) Ролик: https://www.youtube.com/watch?v=Uw_2FRJmQo
VII тиж. 2 год.	Тема 4. Українська філософська думка Особливості української філософської думки Філософське мислення доби Київської Русі Філософія в Києво-Могилянській академії Філософія Г.Сковороди Філософський світогляд І.Франка Вчення про ноосферу В.Вернадського	Лекція	<p>1. Григорій Сковорода. Вхідні двері до християнського доброчестя. Розмова, що називається алфавіт, або буквар миру // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 179–192.</p> <p>2. Іван Франко. Що таке поступ? // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 444–470.</p>
VIII тиж. 2 год.	Тема 4. Українська філософська думка Особливості української філософської думки Філософське мислення доби Київської Русі Філософія в Києво-Могилянській академії Філософія Г.Сковороди Філософський світогляд І.Франка Вчення про ноосферу В.Вернадського.	Семінарське заняття.	<p>1. Григорій Сковорода. Вхідні двері до християнського доброчестя. Розмова, що називається алфавіт, або буквар миру // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 179–192.</p> <p>2. Іван Франко. Що таке поступ? // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 444–470.</p>
IX тиж. 2 год.	Тема 5. Онтологія – філософське вчення про буття.	Лекція	<p>1. Баумейстер А. Джерела і приховані мотиви фундаментальної онтології / А. Баумейстер // Sententiae. – 2012. – № 2 (XXVII). – С.46–59.</p> <p>1 Особливості розуміння поняття</p>

<p>Філософський проблеми особливості поняття “світ”</p> <p>Уявлення про буття в історії філософії.</p> <p>Основні форми буття Субстанція і матерія як філософські категорії.</p> <p>Види і структурні рівні форми руху матерії</p> <p>Простір і час як форми існування матерії</p> <p>Зміст буття: розуміння</p>	<p>2. Європейський словник філософії : лексикон неперекладностій. Том перший. – К. : Дух і літера, 2009. – С. 101–147.</p> <p>3. Людина в есенційних та екзистенційних вимірах.-К., 2004. – 245 с.</p> <p>4. Нестеренко В. Г. Вступ до філософії. Онтологія людини / В. Г. Нестеренко. – К.: Абрис, 1995. – 336 с.</p> <p>5. Попович М. В. Раціональність і виміри людського буття / М. В. Попович. - К.: Сфера, 1997. – 290 с.</p> <p>6. Гайдегер М. Буття у колі речей // Режим доступу http://www.ji.lviv.ua/ji-library/Vozniak/text-i-perek/kn3-heid2.htm</p>
<p>Х тиж. 2 год.</p>	<p>Тема 5. Онтологія – філософське вчення про буття.</p> <p>Філософський проблеми особливості поняття “світ”</p> <p>Уявлення про буття в історії філософії.</p> <p>Основні форми буття Субстанція і матерія як філософські категорії.</p> <p>Види і структурні рівні форми руху матерії</p> <p>Простір і час як форми існування матерії</p> <p>Зміст буття: обговорення</p>

XI тиж. 2 роц.	Тема 6. Гносеологія – філософське вчення про пізнання. Загальні уявлення про теорію пізнання, її предмет і метод Проблема пізнання в історико-філософському контексті	Лекція	<p>1. Буслинський В.А. Скрипка П.І. Основи філософських знань.- Львів, 2004. С.219-240.</p> <p>2. Іван Франко. Наука і її взаємини з працюочими класами // Федів.Ю., Мозгова Н. Історія української філософії. Навчальний посібник – Київ: Вид-во „Україна”, 2000. – С.436-440.</p> <p>3. Володимир Мельник. Наукова методологія та її рівні // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 257-275.</p> <p>4. Лакатощ І. Історія науки та її рациональна реконструкції // Психологія і суспільство. Тернопіль, 2016. - № 3. – С. 13-23. // Режим доступу http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/6495/1%D0%9B%D0%BE%D1%88%D0%90%D0%86.pdf</p>	<p>1. Що вивчає гносеологія і як формулюється її основне питання? Агностицизм та скептицизм</p> <p>2. Як змінювалося уявлення про пізнання в історико-філософському контексті?</p>
XII тиж. 2 роц.	Тема 6. Гносеологія – філософське вчення про пізнання. Загальні уявлення про теорію пізнання, її предмет і метод Проблема пізнання в історико-філософському контексті	Семінарське заняття.	<p>1. Буслинський В.А. Скрипка П.І. Основи філософських знань.- Львів, 2004. С.219-240.</p> <p>2. Іван Франко. Наука і її взаємини з працюочими класами // Федів.Ю., Мозгова Н. Історія української філософії. Навчальний посібник – Київ: Вид-во „Україна”, 2000. – С.436-440.</p> <p>3. Володимир Мельник. Наукова методологія та її рівні // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 257-275.</p> <p>4. Лакатощ І. Історія науки та її рациональна реконструкції // Психологія і суспільство. Тернопіль, 2016. - № 3. – С. 13-23. // Режим доступу</p>	<p>1.Основні форми чуттєвого та раціонального пізнання. Інтуїція.</p> <p>2.У чому полягає діалектика абсолютного та відносності в об'єктивній істині?</p> <p>3. Розуміння і значення поняття «істина». Істина і омана.</p>

	Структура та основні форми наукового пізнання	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/6495.pdf	4.Спеціфіка наукового пізнання та його методи
XIII тиж. 2 роц.	Тема 7. Соціальна філософія – філософське вчення про суспільство „суспільство“. Поняття „суспільство“. Основні сфери суспільного життя Соціальні інститути у структурі суспільства Рушійні сили розвитку суспільства Основні етапи взаємодії людини і природи Концепція сталого розвитку людства “Географічне середовище” та „географічний детермінізм“ Глобалізація як феномен сучасної цивілізації: історія та сучасність	Лекція 1. Анатолій Карась. Інтерпретація громадянського суспільства в ХХ ст. // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 386–409. 2. Мічю Кайку. Межі майбутнього // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 489–497. 3. Томас Фрідмен. Нова система. Лексус і оливкове дерево // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 511–536. І.Петренко «Епоха постправди...» https://apostrophe.ua/ua/article/politics/political-parties/2018-12-21/epoha-postpravdy-pochemu-pobejdaet-tehnologiya-populizma/22886	1.Назвіть основні сфери суспільного життя. Охарактеризуйте їх, покажіть взаємозв'язок та взаємообумовленість. 2. У чому полягає специфіка законів розвитку суспільства порівняно з законами розвитку природи? 3. Концепція сталого розвитку людства
XIV тиж. 2 роц.	Тема 7. Соціальна філософія – філософське вчення про суспільство „суспільство“. Поняття „суспільство“. Основні сфери суспільного життя Соціальні інститути у структурі суспільства Рушійні сили розвитку суспільства	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	1.Географічне середовище та географічний детермінізм 2.Глобалізація як цивілізаційний феномен. Етапи становлення глобалізації.

<p>Основні етапи взаємодії людини і природи Концепція сталою розвитку людства</p> <p>“Географічне середовище” та „географічний детермінізм”</p> <p>Глобалізація як феномен сучасної цивілізації: історія та сучасність</p>	<p>3. Томас Фрідмен. Нова система. Лексус і оливкове дерево // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 511–536.</p> <p>ІПетренко «Епоха постправди...» https://apostrophe.ua/ua/article/politics/political-parties/2018-12-21/epoha-postpravdy-nochemu-pobedaet-tehnologiya-populizma/22886</p>	<p>Глокацізація та вестернізація</p>
<p>XV тиж. 2 год.</p>	<p>Тема 8. Філософська антропологія: людина як предмет філософського осмислення</p> <p>Людина як предмет філософського осмислення. Проблема людини в історії філософської думки</p> <p>Проблема походження людини Суттєві характеристики людини</p> <p>Єдність природного та соціального в людині</p> <p>Індивід, індивідуальність, особа, особистість</p> <p>Типи особи</p>	<p>1. У чому полягає сутність людини? Назвіть її основні ознаки.</p> <p>2. У чому полягає сутність свободи? Як вона пов'язана з відповідальністю?</p> <p>3. Основні концепції походження людини</p> <p>4. Кульчицький О. Український персоналізм. – Мюнхен-Париз: УВУ, 1985. – 192с.</p> <p>5. Шелер М. Сутність моральної особистості // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. – К., 1996</p> <p>доступу</p> <p>http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/sheler.htm</p>
<p>XVI тиж. 2 год.</p>	<p>Тема 8. Філософська антропологія: людина як предмет філософського осмислення</p> <p>Людина як предмет філософського</p>	<p>1. Суттєві характеристики людини</p> <p>2. Єдність природного та соціального в людині</p>

осмислення.	Проблема людини в історії філософської думки	Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2010. – 304 с.	3. Індивід, індивідуальність, особа, особистість
Проблема людини	походження людини	3. Шелер М. Сутність моральної особистості // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. – К., 1996.	4. Типи особи
Суттєві характеристики людини	Єдність природного та соціального в людині	4. Кульчицький О. Український персоналізм. – Мюнхен-Париж: УВУ, 1985. – 192с.	
	Індивід, індивідуальність, особа, особистість	5. Шелер М. Сутність моральної особистості // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. – К., 1996 – С. 10-31 // Режим доступу	
	Типи особи	http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/sheler.htm	

Автор

Андрій НАКОНЕЧНИЙ

Гарант ОІПП
Звенислава МАМЧУР
«20» 02 2022 р.